

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
On Demand Examination February-2026

Course	: Master Course	Date	: 14/02/2026
Subject Code	: MSO-07	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: પર્યાવરણનું સમાજશાસ્ત્ર	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

- પ્રશ્ન-1 પર્યાવરણનો અર્થ આપી, પર્યાવરણ શિક્ષણના મહત્વ વિશે ચર્ચા કરો. 14
અથવા
પ્રદુષણ એટલે શું? તેના પ્રકારો અને કારણોને સમજાવો.
- પ્રશ્ન-2 પૃથ્વીની આવરણીય રચના વિશે વિગતવાર સમજાવો. 14
અથવા
પર્યાવરણના વિવિધ ચક્રો વિશે માહિતી આપો.
- પ્રશ્ન-3 સામાજિક આંદોલનની વ્યાખ્યા આપી, તેના લક્ષણો સમજાવો. 14
અથવા
પર્યાવરણ સુરક્ષા અને પ્રદુષણ નિવારવા માટેના સરકારી પગલાં વિશે વિસ્તૃત જણાવો.
- પ્રશ્ન-4 ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) 14
1. માનવ સર્જિત પર્યાવરણ.
2. કુદરત સર્જિત પ્રદુષણ.
3. ભારતમાં આદિવાસી આંદોલન.
4. પ્રદુષણ નિયંત્રણમાં નાગરિકનો ફાળો.
- પ્રશ્ન-5 નીચે આપેલા પ્રશ્નોના યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી ઉત્તર લખો 14
1. 'પ્રકૃતિ-સર્જિત પર્યાવરણ' માં શાનો સમાવેશ થાય છે?
(A) કુદરતી રીતે અસ્તિત્વમાં આવેલા ઘટકો, જેમ કે જળ, જમીન અને હવા.
(B) માનવીય ઇમારતો અને રસ્તાઓ
(C) ઉદ્યોગો અને ફેક્ટરીઓ
(D) કૃત્રિમ ઉપગ્રહો
2. નીચેનામાંથી ખડકોના પ્રકારો કયા છે ?
(A) અઝિનકૃત (B) જળકૃત
(C) રૂપાંતરિત (D) ઉપર્યુક્ત તમામ
3. સંસ્કૃતિ પર્યાવરણના મુખ્યત્વે કયા ત્રણ વર્ગોનો સમાવેશ થાય છે?
(A) ધર્મ, જ્ઞાતિ અને ભાષા (B) ધાર્મિક, તકનીકી (ટેકનોલોજી) અને કલાત્મક
(C) રાજકીય, કુદરતી અને શૈક્ષણિક (D) ભૌગોલિક, આર્થિક અને સામાજિક
4. ઇકોનોમીકસ અને ઇકોલોજી શબ્દનો જન્મ કઈ ભાષાના શબ્દમાંથી થયો છે?
(A) અંગ્રેજી (B) લેટિન (C) સ્પેનિશ (D) ગ્રીક

5. બ્લુમરના આપેલ સામાજિક આંદોલનના પ્રકારો કેટલા છે?
- (A) એક (B) બે (C) ત્રણ (D) ચાર
6. માનવશક્તિ કે માનવ સંસધાનની સંખ્યા અને ગુણવત્તાને શેના અનુસંધાનમાં જાણી શકાય છે?
- (A) માપના (B) પ્રમાણના (C) વસ્તીના (D) વિનિમય
7. નેશનલ વેસ્ટ લેન્ડ ડેવલોપમેન્ટ બોર્ડની રચના ક્યારે કરવામાં આવી ?
- (A) 1985 (B) 1990 (C) 1995 (D) 2000
